

LECTIO DIVINA

IT-II HADD TAL-AVVENT (SENA A)

Mt 3, 1-12

Il-figura ta' Ġwanni l-Battista tidher fl-erba' vangeli, u r-rakkonti tas-sinottiċi huma kwazi identiċi f'dak li jirrakkontaw fuqu u fuq ir-relazzjoni tiegħu ma' Ġesù. Milli jidher il-Battista mhux biss kien persunaġġ magħruf hafna f'ħajtu, imma l-memorja tiegħu baqgħet qawwij a wkoll wara mewtu saż-żmien li nktibu l-vangeli (eż. anki Ġużeppi Flavju jitkellem dwaru). Ir-rabta qawwija tiegħu, min-naħa l-waħda mat-tradizzjoni Lhudija, u min-naħa l-oħra r-riferiment tal-predikazzjoni tiegħu għall-miġja tal-Messija rikonoxxut f'Ġesù, jgiegħlu lill -ewwel Insara sabiex jistaqsu lilhom infushom dwar is-sinjifikat ta' dan il-persunaġġ hekk qawwi u kontroversjali.

Għal Mattew, Ġwanni l-Battista huwa dixxiplu ta' Ġesù. Allavolja kronologikament gie qablu, il-kliem tiegħu u l-ispirtu li bih jaġixxi jixbħu hafna lil ta' Ġesù. Huwa xi hadd li għaraf is-sinjali taż-żminijiet u rnexxielu jimita minn qabel lil dak li kien qed jistenna. Din hija wkoll l-isfida tal-ewwel Insara u tal-Knisja tul iż-żminijiet sat-tieni miġja tal -Mulej: bl-imġieba tagħha tipprova tanticipa kif tista' tkun it-tieni miġja ta' Kristu, b'tali mod li meta jiġi, il-bnedmin ikunu qed jistennewh u ma jinħasdux għal kollox. Bħalma l-predikazzjoni u l-għemejjel tal-Messija jmorru 'l hemm minn dak li qed jistenna l-Battista, hekk ukoll it-tieni miġja tal-Mulej tissorprendi saħansitra lil min ikun qed jistenniha. Imma bħalma l-Battista fl-aħħar mill-aħħar jagħraf f'Ġesù dak li kien qed jistenna (bid-dubji kollha li dan qajjem fih) hekk ukoll id-dixxiplu ta' Ġesù jirnexxielu jagħraf lil Sidu.

v. 1: F'dawk il-jiem, deher Ġwanni l-Battista jippriedka fid-deżert tal-Lhudija

L-espressjoni "f'dak il-jiem" tintuża hawnhekk biss minn Mattew. Jehodha mill-Testment il-Qadim, speċjalment mil-letteratura profetika. Din l-espressjoni ma tindikax il-dati jew is -snin, u ma tirreferix għall-passat, imma hija tħabbira solenni li minn dan il-waqt jibda' z-żmien tal-aħħar, l-era messjanika. Ġwanni 'jidher' (il-konnotazzjoni ta' xi haġa li toħroġ għad-dawl) għax il-miġja tiegħu hija sinjal ċar ta' rivelazzjoni minn Alla (cf. Titu 2, 11). Jidher fid-deżert, mhux

fit-tempju jew f'Ġerusalemm, imma f'post fejn hadd ma jobsor. Il-grazzja ta' Alla li tidher fejn l-inqas inkun qed nistenniha.

v. 2: u jghid: “Indmu, ghax is-saltna tas-smewwiet waslet”

Il-predikazzjoni tal-Battista taqbel ma' dik ta' Ġesù. Anki Ġesù jibda l-predikazzjoni tiegħu b'dan il-messagg (cf. 4, 17). L-indiema li qed iniedi Ġwanni għad m'għandhiex kontenut speċifiku. Tixbaħ lill-indiema li kienu jhabbru l-profeti: distakk radikali minn dak li kien jgħodd għalija s'issa. Imma filwaqt li l-profeti kienu jheggu r-ritorn għall-passat (generalment għall-Patt u għar-relazzjoni originarja ta' Izrael ma' Alla) il-Battista jorjenta l-indiema lejn il-futur, “is-saltna tas-smewwiet” li gejjja. Huwa Ġesù imbagħad li jagħti kontenut speċifiku lil din il-metafora. Il-qtugħ mill-passat hu immotivat u msahħaħ mill-ħarsa lejn il-futur.

v. 3: Ghax ghalih kien inghad permezz tal-profeta Isaija, meta qal: “Lehen ta' wiehed jghajjat fid-dezert: Hejju t-triq tal-Mulej, iddritaw il-moghdijiet tieghu”.

X'kienet din it-triq tal-Mulej fid-dezert li jsemmi Izaija (Iz 40, 3). Il-profeta jordna l-bini ta' triq li mill-Babilonja taqsam id-dezert u twassal sa Izrael, sabiex il-poplu Lhudi jkun jista' jerga lu ra mill-ezilju. Hija t-triq tal-Mulej għaliex Alla ta' Izrael jakkumpanja dejjem lill-poplu tiegħu u allura din it-triq fl-aħħar mill -aħħar tinbena għaliha. Dan huwa wkoll l-għan aħhari tal-konverzjoni: mhijiex biss grajja individwali jew komunitarja imma mod kif nagħmel spazju għal Alla fil-ħajja tiegħi u niftaħlu triq biex permezz tiegħi ikun jista' jasal f'imkejjen u għand persuni oħrajn.

v. 4-5: Dan Ġwanni kellu fuqu libsa tax-xagħar tal -għemel, bi ħziem tal-għild madwar qaddu, u l-ikel tiegħu kien gradijiet u għasel selvaġġ. U kienet tmur għandu Ġerusalemm u l-Lhudija kollha u l-inħawi kollha ta' madwar il-Ġordan.

Matthew jieħu ħsieb li juri r-rabta ta' Ġwanni mat-Testment il-Qadim. Jilbes bħall-profeti, partikularment bħal Elija (cf. 2 Slat 1, 8), il-profeta li skont tradizzjoni għadja kelli jerga jigi qabel il-Messija. L-ikel tal-gradijiet kien permiss min-normi lhud, u l-għasel kien meqjus ikel pur (*kosher*). Dan il-kuntest konformi mal-Liġi u t-tradizzjoni jattira lill-Lhud u jqajjem fervur.

v. 6: u kienu jitghammdu minnu fix-xmara Ġordan huma u jistqarru dnubiethom.

L-ewwel sinjal ta' konverzjoni huwa li wiehed iħalli li jigi mghammed minn haddieħor (*epabtizonto* huwa fil-passiv). Kienu diġa jeżistu riti fejn wiehed jinħasel, imma l-magħmudija mingħand haddieħor hija xi haġa ġdida (tant li Ġwanni jigi mlaqqam l-Għammiedi). Mhux

bizzejjed dak li wiehed jagħmel għalih innifsu, imma biex jindem verament wiehed irid jagħraf jintelaq f'idejn haddiehor. L-isforz biex il-persuna toħroġ mill-awto-suffiċjenza “għax kull min irid jehles ħajtu, jitlifha” (Mt 16, 25)

v. 7-9: Kif ra bosta mill-Farizej u mis-Sadducej ġejjin għall-magħmudija tiegħu, qalilhom: “Ja nisel il-lifgħat, min uriekom kif għandkom taħarbu mill-korla li ġejja? Aghmlu mela frott xieraq tal-indiema, u taħsbux li tistgħu tghidu fikom infuskom: “Għandna b’missier lil Abraham”. Nghidilkom li Alla, minn dan l-istess ġebel, jista’ jqajjem ulied lil Abraham.

L-evangelista jindikalna li l-għedewwa ta’ Ġesù kienu wkoll l -għedewwa ta’ Ġwanni, tant li dan tal-aħħar jgħidilhom l-istess kliem li kien se jgħidilhom Ġesù (cf. 12, 34; 23, 33). Huwa dak li jaħsbu f’qalbhom u li jgħidu fihom infushom li jindika r-reżistenza u s-supervja tagħhom, anki jekk esternament qed jagħmlu att ta’ ndiema (eż. Mk 2, 6; Lq 18, 11). Huwa propju dan l-atteggjament, flimkien mas-sigurtajiet foloz tagħhom, li jcaħħdilhom l-possibilità li jilqgħu bil-libertà l-Kelma ta’ Alla u jindmu tassew. X’jurini dwari nnifsi l-kummentarju interjuri li nagħmel fuq l-oħrajn, fuq dak li jiġri, fuqi nnifsi? Jurini ħjiel ta’ supervja?

v. 10: Il-mannara ġa tressqet ma’ gherq is-sigra; u għalhekk, kull sigra li ma tagħmilx frott tajjeb titqacċat u tinxtehet fin-nar.

Hawnhekk naraw il-kontinwità tal-predikazzjoni ta’ Ġwanni ma’ dik tal-profeti. Anki għalihom, it-tqacċit tas-sigra hija metafora tal-ġudizzju ta’ Alla (cf. Is 10, 33). Anki Ġesù juza din il-metafora, imma bid-differenza li hemm ukoll il-qaddej li jipperswadi lis-sid biex lis-sigra iħalliha sena oħra (cf. Lq13, 6-9). Kuntrarju għal dak li kien qed jistenna Ġwanni, il-Messija flok iġib il-ġudizzju mal-ewwel, jappella għall-paċenzja tal-Missier sabiex itawwal iż-żmien tal-konverżjoni.

v. 11-12: Jien, ngħid għalija, nghammidkom bl -ilma għall -indiema; imma min ġej warajja hu aqwa minni, u jien ma jisthoqqlix inġorr il-qorq tiegħu. Hu jgħammidkom bl-Ispirtu s-Santu u n-nar. Il-midra qieghda f’idu, biex iderri l-qiegha tiegħu u jiġbor il-qamh fil-maħzen, imma t-tiben jaharqu b’nar li ma jintefiex.

Il-kelmiet “min ġej warajja hu aqwa minni” huma sinjal ċar li Ġwanni nnifsu kien l-ewwel wiehed li qed jindem. Jirnexxielu jagħraf is-saltna ta’ Alla f’xi hadd li “ġej warajh” mhux biss f’sens kronologiku imma wkoll, x’aktarx, f’xi hadd li letteralment miexi warajh, jiġifieri li hu

dixxiplu tiegħu. Huwa sinjal ta' bidla ta' mentalità (*metànoia*) għaliex umanament huwa attraenti hafna l-hsieb li min ġej warajja huwa aghar minni, l-iktar għal xi hadd bħal Ġwanni li kien fil-quċċata tal-popolarità tiegħu. L-għarfien tal-limiti kemm taż-żmien kif ukoll tan-natura tal-missjoni tiegħu, u l-kapaċità tiegħu biex jagħmel spazju lil haddieħor jiżguraw l-awtenticità tiegħu bħala dixxiplu ta' Kristu. Minhabba f'dan kliemu u għemilu mhumiex validi biss għall-Lhud imma għall-Insara ta' kull żmien. L-isfida taċ-ċentralità ta' Kristu fil-missjoni tan-Nisrani hija kruċjali u diffiċli.